

**Kujawsko-Pomorski Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego**

**WYNIKI
PLONOWANIA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH
W DOŚWIADCZENIACH POREJESTROWYCH
w województwie kujawsko-pomorskim**

**Owies jary
2023**

**STACJA
DOŚWIADCZALNA
OCENY ODMIAN
w CHRZĄSTOWIE**

Chrząstowo, styczeń 2024

Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Zespołu
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
prof. dr hab. Franciszek Rudnicki
Dyrektor SDOO w Chrząstowie
dr inż. Beata Kaliska

Stacja Koordynująca PDO w woj. kujawsko-pomorskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrząstowie
89-100 Nakło nad Notecią
tel.: 52 385-32-28, 52 385-23-45
e-mail: sdoo@chrzastowo.coboru.gov.pl
www.chrzastowo.coboru.gov.pl

Opracowanie
dr inż. Daniel Krauklis

Redakcja merytoryczna
dr inż. Beata Kaliska

Wydawca: SDOO w Chrząstowie

Publikacja chroniona prawem wydawcy; każda reprodukcja
całości lub jej części wymaga zgody wydawcy

Owies jary

Uwagi ogólne

W 2023 roku w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadzono trzy doświadczenia z owsem jarym zlokalizowane w SDOO Chrzastowo, DANKO HR Zakład Nasiennie-Rolny Sobiejuchy i ZDOO Głodowo.

W Krajowym rejestrze w 2023 roku znajdowało się 35 odmian owsa zwyczajnego i 3 odmiany owsa nagiego. W doświadczeniach badano 14 odmian, w tym 2 owsa nagiego. Doświadczenia przeprowadzono prawidłowo, a ich wyniki wykorzystano w opracowaniu. Były to doświadczenia jednoczynnikowe, trzypowtórzeniowe.

Wyniki doświadczeń

W roku 2023 średni plon owsa zwyczajnego wyniósł 48,7 dt/ha i był najniższy w omawianym wieloleciu. W 2023 roku najwyższy plon ziarna uzyskała badana trzeci rok odmiana Wulkan i będąca drugi rok w doświadczeniach odmiana Magellan. Wysokim plonem wyróżniła się także odmiana Panteon (trzeci rok badana). Odmiany owsa nagiego uzyskują plony przeważnie o około 30% niższe od odmian owsa zwyczajnego.

Tabela 1

Owies jary. Odmiany badane. Rok zbioru: 2023

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestr	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres hodowcy, a w przypadku odmiany zagranicznej - reprezentanta w Polsce
owies jary zwyczajny					
1	Kozak	2017		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
2	Figaro	2019	2021	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
3	Pablo	2019	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
4	Refleks	2019	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
5	Panteon	2020		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
6	Rambo	2020	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
7	Gepard	2021	2023	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
8	Wulkan	2021		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
9	Magellan	2022		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
10	Dynamit	2023		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
11	MHR Samuraj	2023		PL	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o. ul. Zbożowa 4 30-002 Kraków
12	Motto	2023		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
owies jary nagi					
13	MHR Harem	2020		PL	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o. ul. Zbożowa 4 30-002 Kraków
14	Adorator	2022		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce

Tabela 2

Owies jary. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2023

Miejscowość	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejuchy
Powiat	nakielski	lipnowski	żniński
Kompleks rolniczej przydatności gleby	2	4	4
Klasa bonitacyjna gleby	III a	IV b	III b
pH gleby w KCl	6,1	7,0	6,5
Przedplon	burak cukrowy	pszenica ozima	groch siewny
Data siewu (dzień, m-c, rok)	05.04.2023	06.04.2023	12.04.2023
Obsada nasion ^{1/} (szt./m ²)	450	450	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	19.08.2023	17.08.2023	16.08.2023
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	70	110	86
P ₂ O ₅ (kg/ha)	24	30	84
K ₂ O (kg/ha)	40	85	84
Środki ochrony roślin			
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Biathlon 4D - 70 g + Dash HC - 0,6 l	Chwastox Nowy Trio 390 SL - 1,5 l	Chwastox Turbo 340 SL - 1 l Biathlon 4D - 50 g
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	–	–	–

^{1/} - jednakowa dla wszystkich odmian, zależna od kompleksu rolniczej przydatności gleby: 1, 2, 4, 10 - 450 szt./m²; pozostałe - 500 szt./m²

„–” - nie stosowano

Tabela 3

Owies jary. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2023

Lp.	Cecha	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejuchy
1	Termin wiechowania <i>(dzień, m-c)</i>	12.06	16.06	10.06
2	Termin dojrzałości woskowej <i>(dzień, m-c)</i>	17.07	18.07	12.07
3	Wysokość roślin <i>(cm)</i>	86	89	78
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mleczej <i>(skala 9°)</i>	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem <i>(skala 9°)</i>	9,0	9,0	9,0
6	Porażenie roślin przez choroby: <i>(skala 9°)</i>			
7	- rdza wieńcowa	8,7	7,6	9,0
8	- helminthosporioza	8,2	7,6	9,0
9	- mączniak prawdziwy	8,6	8,0	9,0
10	- septorioza liści	9,0	9,0	9,0
11	- fuzarioza kłosów	8,9	9,0	9,0
12	Masa 1000 ziaren <i>(g)</i>	41,6	38,5	33,1
13	Udział łuski u odmian oplewionych <i>(%)</i>	24,5	23,0	26,3
14	Wilgotność ziarna podczas zbioru <i>(%)</i>	11,1	11,5	13,7
15	Plon ziarna (przy wilgotności 14%) <i>(dt/ha)</i>	62,1	34,8	49,2

wyniki średnie z wszystkich odmian

skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4

Owies jary. Plon ziarna w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2023

Lp.	Odmiana	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejuchy
wzorzec, dt/ha		61,2	34,8	49,2
owies jary zwyczajny				
1	Kozak	108	96	95
2	Figaro	101	75	101
3	Pablo	101	98	99
4	Refleks	100	98	103
5	Panteon	105	99	104
6	Rambo	106	90	106
7	Gepard	89	113	98
8	Wulkan	102	105	105
9	Magellan	100	111	105
10	Dynamit	87	114	96
11	MHR Samuraj	109	100	96
12	Motto	93	101	94
owies jary nagi				
13	MHR Harem	75	70	67
14	Adorator	72	86	76

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa jarego zwyczajnego

Tabela 5

Owies jary. Plon ziarna (% wzorca). Lata zbioru: 2023, 2022, 2021

Lp.	Odmiana	2023	2022	2021	2022-2023	2021-2023
wzorzec, dt/ha		48,7	67,3	56,1	58,0	57,4
owies jary zwyczajny						
1	Kozak	101	97	99	99	99
2	Figaro	95	102	100	99	99
3	Pablo	99	102	105	101	102
4	Refleks	100	101	101	101	101
5	Panteon	103	97	104	100	101
6	Rambo	102	107	106	105	105
7	Gepard	98	102	104	100	101
8	Wulkan	104	97	102	100	101
9	Magellan	104	103		104	
10	Dynamit	97				
11	MHR Samuraj	102				
12	Motto	95				
owies jary nagi						
13	MHR Harem	71	65	69	67	68
14	Adorator	76	65		70	
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego

Tabela 6

Owies jary. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby. Lata zbioru: 2023, 2022, 2021

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Helmintosporioza		Mączniak prawdziwy	Rdza wieńcowa	
			2023	2021-2023	2021	2023	2022-2023
wzorzec			8,2	7,6	7,9	7,6	7,6
owies zwyczajny jary							
1	Kozak	3	-0,2	-0,1	-0,1	0,1	0,0
2	Figaro	3	0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,1
3	Pablo	3	-0,5	-0,2	0,1	0,1	0,4
4	Refleks	3	0,1	0,2	-0,4	0,1	-0,2
5	Panteon	3	-0,2	-0,1	-0,4	-0,6	-0,3
6	Rambo	3	-0,5	-0,1	0,6	0,4	0,5
7	Gepard	3	0,8	0,4	-0,1	0,1	0,4
8	Wulkan	3	0,5	0,0	0,2	-0,3	-0,5
9	Magellan	2	-0,9			0,4	
10	Dynamit	1	0,1			0,4	
11	MHR Samuraj	1	0,8			-0,3	
12	Motto	1	0,5			-0,3	
owies zwyczajny nagi							
13	MHR Harem	3	-0,2	0,2	0,1	0,7	0,2
14	Adorator	2	-0,2			-0,3	
Liczba doświadczeń			1	5	2	1	3

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie i dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Tabela 7

Owies jary. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2023, 2022, 2021

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			2021-2023	2023	2021-2023	2023	2021-2023
wzorzec			6,9	84	81	37,7	38,1
owies zwyczajny jary							
1	Kozak	3	-0,3	6	4	-1,8	-1,2
2	Figaro	3	0,0	1	3	-0,1	-0,8
3	Pablo	3	-0,3	-1	-2	0,9	2,6
4	Refleks	3	0,0	-1	-1	3,6	2,4
5	Panteon	3	0,0	-7	-2	1,9	1,7
6	Rambo	3	-0,3	1	1	2,1	1,2
7	Gepard	3	0,3	-7	-3	1,8	3,1
8	Wulkan	3	0,5	3	0	1,5	2,4
9	Magellan	2		1		1,0	
10	Dynamit	1		11		-0,1	
11	MHR Samuraj	1		-12		-1,6	
12	Motto	1		4		0,9	
owies nagi jary							
13	MHR Harem	3	0,0	0	-2	-4,9	-8,2
14	Adorator	2		1		-5,1	
Liczba doświadczeń			4	3	9	3	9

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie wystąpiło; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Owies zwyczajny jary - odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

Uwagi ogólne

W roku 2023 w województwie kujawsko–pomorskim przeprowadzono jedno doświadczenie z owsem jarym z udziałem odmian ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych zlokalizowane w ZDOO Głódowo. W doświadczeniach badano jedną odmianę w warunkach polowych identycznych jak w doświadczeniach PDO. Wzorcami wyznaczonymi przez COBORU dla odmian z CCA były: Kozak, Rambo i Gepard.

W opracowaniu zamieszczono wyniki plonowania, ważniejsze wartości rolniczo-użytkowe odmian i porażenie przez choroby w 2023 roku.

Tabela 1

Owies zwyczajny jary. Odmiany badane. Rok zbioru: 2023

Lp.	Odmiana	Jednostka zgłaszająca
1	Karl	IGP Polska Sp. z o. o. sp.k.

Tabela 2

Owies zwyczajny jary. Plon ziarna i ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian.
Rok zbioru 2023

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Plon ziarna	Wysokość roślin	Masa 1000 ziaren
			dt/ha	cm	g
			2023		
			wzorzec	34,4	89
1	Kozak	1	97	7	0,3
2	Rambo	1	91	-3	-1,3
3	Gepard	1	114	-6	1,7
4	Karl	1	88	-4	0,4
Liczba doświadczeń			1	1	1

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego w doświadczeniu PDO